

অসম মালাৰ অধীনত আমগুৰি হৈ নকচাৰিৰ পৰা বালিঘাট টিনিয়ালি
উন্নয়ন আৰু পৰিবৰ্ধন। [চিএইচ ০+০০০ৰ পৰা চিএইচ ৪৪+৯৩১ লৈ]

কাৰ্যবাহী সাৰাংশ

(ক) পৰিচয়

এই প্ৰতিবেদনত অসম মালাৰ অধীনত এছ.এইচ. আৰু এম.ডি.আৰ.
উন্নতিৰ বাবে এ২০_২ (নকচাৰীৰ পৰা বালিঘাট টিনিয়ালী) পথৰ বাবে কৰা
পৰিবেশগত প্ৰভাৱ মূল্যায়ন (ই.আই.এ.) অধ্যয়নৰ ফলাফলৰ সাৰাংশ দিয়া
হৈছে। প্ৰতিবেদনখনত প্ৰকল্প ক্ষেত্ৰত বিদ্যমান পাৰিপাৰ্শ্বিক পৰিস্থিতি, প্ৰত্যাশিত
পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ আৰু সংশ্লিষ্ট প্ৰশমন ব্যৱস্থা, ৰাজহুৱা পৰামৰ্শ
প্ৰক্ৰিয়া, পৰিবেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা (ই.এছ.এম.পি.) আৰু
ইয়াৰ নিৰীক্ষণ পৰিকল্পনা বৰ্ণনা কৰা হৈছে। অৰ্থনৈতিক বিকাশত ইন্ধন যোগোৱা
আৰু ৰাজ্যিক পথ আন্তঃগাঁথনি দক্ষিণ-পূব এছিয়াৰ দেশসমূহৰ সমতুল্য কৰাৰ
বাবে; অহা ১৫ বছৰত এছ.এইচ. আৰু এম.ডি.আৰ. নেটৱৰ্ক উন্নত কৰাৰ
বাবে; ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথ আৰু গ্ৰাম্য পথ নেটৱৰ্কৰ মাজত মানদণ্ডৰ আন্তঃসংযোগ পথ
প্ৰদান কৰাৰ লগতে নিৰ্বিলম্ব বহুমুখী পৰিবহনৰ সুবিধা প্ৰদান কৰা বাবে; উন্নত
মানদণ্ডৰ পৰিবহন পথৰ সৈতে অৰ্থনৈতিক বিকাশ কেন্দ্ৰসমূহক আন্তঃসংযোগ
কৰাৰ বাবে আৰু আন্তঃৰাজ্যিক সংযোগ উন্নত কৰা বাবে এই কাৰ্যসূচীৰ
পৰিকল্পনা কৰা হৈছে। প্ৰস্তাৱিত প্ৰকল্পটো ১২৬৮ কিলোমিটাৰ ৰাজ্যিক ঘাইপথ
আৰু মুখ্য জিলা পথৰ পুনৰ্বাসন আৰু উন্নীতকৰণৰ দ্বাৰা অসমত পৰিবহন
সংযোগ উন্নত কৰাৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা হৈছে, যাৰ ভিতৰত এ.আই.আই.বি.

বিত্তীয় যোগানৰ বাবে এ.এছ.আৰ.আই.পি.ৰ অধীনত ২৪৫.৭ কিলোমিটাৰ দৈৰ্ঘ্যৰ ৮টা প্ৰকল্প পথ কৰিডৰৰ প্ৰস্তাৱ দিয়া হৈছে।

প্ৰকল্প পথটো যোৰহাট আৰু শিবসাগৰ জিলাত অৱস্থিত আৰু এ.আই.আই.বি.ৰ পুঁজিৰ অধীনত অসম চৰকাৰৰ দ্বাৰা উন্নীতকৰণৰ প্ৰস্তাৱ দিয়া হৈছে। ই হৈছে মাছখোৱা, অভয়পুৰীয়া গাওঁ, হেমলাই চামতাল, গাভৰু টিনিয়ালি, কলিয়াপানী, ৰাহাঢল, পোদুমনি, দালানঘাট, আমগুৰি, লালিমচিগা, চামাগুৰী, বেলিমুখিয়া টিনিআলি, দিখৌমুখ গাওঁ, শংকৰ, নমাতি চাৰিআলি, অভয়পুৰ গাওঁ, মেজেঙ্গা, বৰতাল, নাজিৰা আৰু অন্যান্য নগৰ সংযোগ কৰা এক গুৰুত্বপূৰ্ণ পথ। প্ৰকল্প পথটোৱে গোলাঘাটলৈ সংযোগ প্ৰদান কৰে য'ত ভাল শৈক্ষিক আৰু স্বাস্থ্যসেৱা সুবিধা, বজাৰ আৰু ৰেল ষ্টেচন আছে। অঞ্চলটোৰ আৰ্থ-সামাজিক বিকাশ, গোলাঘাট আৰু যোৰহাট জিলাৰ সৈতে সংযোগ আৰু নাগালেণ্ড ৰাজ্যৰ সৈতে অধিক সংযোগৰ বাবে প্ৰকল্প পথটো গুৰুত্বপূৰ্ণ। প্ৰকল্প পথটো অসম মালা কাৰ্যসূচী আৰু এ.আই.আই.বি. বিত্তীয় সামগ্ৰিক উদ্দেশ্যৰ সৈতে সম্পৰ্কিত। ইয়াক জ্যামিতিক উন্নতি আৰু দুটা লেনলৈ বহল কৰাৰ বাবে প্ৰস্তাৱ কৰা হৈছে। ৰাস্তাবোৰৰ শীৰ্ষ প্ৰস্থ ১২ মিটাৰ হ'ব যেনে ৭ মিটাৰ বাহনপথৰ সৈতে দুয়োফালে ১.৫ মিটাৰকৈ পকী কান্ধ আৰু ১ মিটাৰ কৈ মাটিৰ কান্ধ। এই ই.আই.এ. প্ৰতিবেদনখন প্ৰকল্প পথৰ বাবে বিত্তীয় যোগান ধৰাৰ বাবে আৰু এ.আই.আই.বি.ৰ পৰিৱেশ আৰু সামাজিক নীতি (ই.এছ.পি.) আৰু পৰিৱেশ আৰু সামাজিক মানদণ্ড (ই.এছ.এছ.) অনুসৰণ কৰি এছিয়ান ইনফ্ৰাষ্ট্ৰাকচাৰ ইনভেষ্টমেন্ট বেঞ্চৰ (এ.আই.আই.বি.) প্ৰয়োজনীয়তা পূৰণ কৰিবলৈ প্ৰস্তুত কৰা হৈছে।

(খ) উপ-প্ৰকল্পৰ বিৱৰণ

এ২০_২(নকচাৰীৰ পৰা বালিঘাটলৈ) পথটো ঐতিহাসিক ভাৱে গুৰুত্বপূৰ্ণ, ই নকচাৰীৰ পৰা আৰম্ভ হয়। এই ঐতিহাসিক পথটোৱে মাছখোৱা, অভয়পুৰীয়া গাওঁ, হেমলাই চামতাল, গাভৰু টিনিয়ালি, কলিয়াপানী, ৰাহাটল, পোদুমনি, দালানঘাট, আমগুৰি, লালিমচিগা, চামাগুৰী, বেলিমুখিয়া টিনিআলি, দিখোমুখ গাওঁ, শংকৰ, নমাতি চাৰিআলি, অভয়পুৰ গাওঁ, মেজেঙ্গা, বৰতাল, নাজিৰা আৰু অন্যান্য নগৰ সংযোগ কৰে। প্ৰকল্প পথটো এ২০_২ যোৰহাট জিলাত অৱস্থিত আৰু প্ৰকল্প পথটোৰ মুঠ দৈৰ্ঘ্য ৪৫.৯৩১ কিলোমিটাৰ। যোৰহাট গড় সাগৰ পৃষ্ঠৰ পৰা প্ৰায় ৬০ মিটাৰৰ পৰা ১৪০ মিটাৰ উচ্চতাৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ সমভূমিৰ এক মুখ্য অংশক প্ৰতিনিধিত্ব কৰে। জিলাখনৰ দক্ষিণ আৰু দক্ষিণ-পূবৰ কিছুমান অঞ্চলত কম পৰিসৰৰ পাহাৰ আছে যিবোৰ নাগা পাহাৰৰ ধাৰাবাহিকতা আৰু উপত্যকাৰ উত্তৰ অংশ প্ৰায় সমতল স্তৰত। অঞ্চলটোৰ সাধাৰণ ঢাল দক্ষিণ-পূবৰ পৰা উত্তৰ-পশ্চিমলৈ। দক্ষিণ অংশত সাধাৰণতে চাহ বাগিচা বা সংৰক্ষিত অৰণ্যৰ দ্বাৰা আৱৰি থকা কিছুমান কম টো থকা টিলাৰ বাহিৰে শিৱসাগৰ প্ৰায় এক সমতল ভূখণ্ডক প্ৰতিনিধিত্ব কৰে। অঞ্চলটোৰ সাধাৰণ ঢাল দক্ষিণ-পূবৰ পৰা উত্তৰ-পশ্চিমলৈ। সমভূমি অঞ্চলৰ সাধাৰণ উচ্চতা গড় সাগৰ পৃষ্ঠৰ পৰা ৮৫ ৰ পৰা ১০০ মিটাৰ লৈকে হয় যি ক্ৰমান্বয়ে দক্ষিণ আৰু দক্ষিণ-পূবৰ ফালে ১২৮ ৰ পৰা ১৫০ মিটাৰলৈ বৃদ্ধি হয়।

প্ৰকল্প পথটো যোৰহাট জিলাৰ নকচাৰীত উৎপন্ন হয় আৰু শিৱসাগৰ জিলাৰ বালিঘাটত শেষ হয়। শক্তিশালী ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী আৰু ইয়াৰ উপনদী যেনে দক্ষিণ ধনশিৰি, ভোগদোই আৰু কাকোডোঙ্গাই যোৰহাট জিলাৰে বৈ যায় আৰু

দিচাং আৰু দিখৌ দুখন প্ৰধান নদী যি নাগা পাটকাই ৰেঙত উৎপন্ন হয় আৰু শিৱসাগৰ জিলাখনেৰে বৈ যায়।

(গ) প্ৰকল্পৰ শ্ৰেণীবিভাজন

বেঞ্চৰ পৰিৱেশ আৰু সামাজিক নীতি (ই.এছ.পি.) আৰু পৰিৱেশ আৰু সামাজিক মানদণ্ড (ই.এছ.এছ.) অনুসৰি প্ৰকল্পটোক শ্ৰেণী "এ" হিচাপে শ্ৰেণীবদ্ধ কৰা হৈছে। "এ" শ্ৰেণীৰ প্ৰকল্পৰ বাবে এ.আই.আই.বি. ই.এছ.পি. অনুসৰি পৰিৱেশ আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ মূল্যায়ন (ই.এছ.আই.এ.) আৰু পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা আঁচনি (ই.এছ.এম.পি.) প্ৰয়োজন। অৱশ্যে, এই ক্ষেত্ৰত এক পৃথক সামাজিক প্ৰভাৱ মূল্যায়ন (এছ.আই.এ.) প্ৰস্তুত কৰাৰ পিছত এক পৰিৱেশগত প্ৰভাৱ মূল্যায়ন (ই.আই.এ.) প্ৰতিবেদন আৰু পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা আঁচনি (ই.এছ.এম.পি.) প্ৰস্তুত কৰা হৈছে। ই.আই.এ. প্ৰতিবেদনে প্ৰকল্পটোৰ সম্ভাৱ্য নেতিবাচক আৰু ইতিবাচক পাৰিপাৰ্শ্বিক প্ৰভাৱবোৰ পৰীক্ষা কৰিব আৰু প্ৰতিকূল প্ৰভাৱ পৰিহাৰ, হ্রাস বা ক্ষতিপূৰণ কৰা আৰু প্ৰকল্পটোৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক প্ৰদৰ্শন উন্নত কৰাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় যিকোনো ব্যৱস্থাৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়াব।

(ঘ) পৰিৱেশৰ বিৱৰণ

জলবায়ু পৰিস্থিতি: যোৰহাটৰ জলবায়ু উষ্ণ আৰু নাতিশীতোষ্ণ। গ্ৰীষ্মকালত প্ৰচুৰ বৰষুণ হয়, আনহাতে শীতকালত সামান্য পৰিমাণৰ বৰষুণ হয়। গড় তাপমাত্ৰা

প্ৰায় ২৩.৭°চে (৭৪.৭°এফ) আৰু বাৰ্ষিক বৰষুণ হৈছে প্ৰায় ২৬৯৯ মিলিমিটাৰ (১০৬.৩ ইঞ্চি)। শিৱসাগৰৰ জলবায়ু মৃদু আৰু সাধাৰণতে উষ্ণ আৰু নাতিশীতোষ্ণ। শীতকালত, গ্ৰীষ্মকালতকৈ ইয়াত যথেষ্ট কম বৰষুণ হয়। শিৱসাগৰত গড় বাৰ্ষিক তাপমাত্ৰা হৈছে ২৩.৮°চে (৭৪.৮°এফ) আৰু বৰষুণ হৈছে প্ৰায় ২৯৫২ মিলিমিটাৰ (১১৬.২ ইঞ্চি)।

ভৌগোলিক অৱস্থা: যোৰহাট গড় সাগৰ পৃষ্ঠৰ পৰা প্ৰায় ৬০ মিটাৰৰ পৰা ১৪০ মিটাৰ উচ্চতাৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ সমভূমিৰ এক মুখ্য অংশক প্ৰতিনিধিত্ব কৰে। জিলাখনৰ দক্ষিণ আৰু দক্ষিণ-পূবৰ কিছুমান অঞ্চলত কম পৰিসৰৰ পাহাৰ আছে যিবোৰ নাগা পাহাৰৰ ধাৰাবাহিকতা আৰু উপত্যকাৰ উত্তৰ অংশ প্ৰায় সমতল স্তৰত। অঞ্চলটোৰ সাধাৰণ ঢাল দক্ষিণ-পূবৰ পৰা উত্তৰ-পশ্চিমলৈ। দক্ষিণ অংশত সাধাৰণতে চাহ বাগিচা বা সংৰক্ষিত অৰণ্যৰ দ্বাৰা আৱৰি থকা কিছুমান কম ঢৌ থকা টিলাৰ বাহিৰে শিৱসাগৰ প্ৰায় এক সমতল ভূখণ্ডক প্ৰতিনিধিত্ব কৰে। অঞ্চলটোৰ সাধাৰণ ঢাল দক্ষিণ-পূবৰ পৰা উত্তৰ-পশ্চিমলৈ। সমভূমি অঞ্চলৰ সাধাৰণ উচ্চতা গড় সাগৰ পৃষ্ঠৰ পৰা ৮৫ ৰ পৰা ১০০ মিটাৰ লৈকে হয় যি ক্ৰমান্বয়ে দক্ষিণ আৰু দক্ষিণ-পূবৰ ফালে ১২৮ ৰ পৰা ১৫০ মিটাৰলৈ বৃদ্ধি হয়।

বায়ুৰ মানদণ্ড: PM₁₀ ৰ সৰ্বাধিক ঘনত্ব হৈছে বালিঘাট, সমাপ্তি বিন্দুৰ ওচৰত পোৱা 89 µg/m³, আনহাতে PM_{2.5} ৰ সৰ্বাধিক ঘনত্ব হৈছে বালিঘাট, সমাপ্তি বিন্দুৰ ওচৰত পোৱা 49 µg/m³। আৱাসিক এলেকাৰ বাবে এম.ও.ই.এফ. আৰু চি.চি.ৰ দ্বাৰা নিৰ্ধাৰিত এন.এ.এ.কিউ. মানদণ্ডৰ ভিতৰত পৰিৱেশ বায়ু গুণ-মানসমূহ আছে। PM₁₀ ঘনত্ব বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থাৰ পৰিৱেশ বায়ু গুণমান নিৰ্দেশনা

(আই.এফ.চি. ই.এইচ.এছ.)ৰ দ্বাৰা নিৰ্ধাৰিত সীমাতকৈ অধিক। নিৰীক্ষণ কৰা অন্যান্য দিশসমূহ অৰ্থাৎ NO_x , SO_2 , আৰু CO অনুমোদিত সীমাৰ ভিতৰত পোৱা গৈছে (এন.এ.এ.কিউ.এছ. আৰু আই.এফ.চি. ই.এইচ.এছ.)। সামগ্ৰিকভাৱে, উপ-প্রকল্প পথবোৰত বায়ুৰ মানদণ্ড কোনো সমস্যা নহয়।

শব্দৰ মানদণ্ড: দিনৰ সৰ্বাধিক ৰেকৰ্ড কৰা শব্দৰ স্তৰ হৈছে বালিঘাট, সমাপ্তি বিন্দু ওচৰত ৫৪ ডিবি(এ) আৰু নিশাৰ সময়ৰ শব্দৰ স্তৰ হৈছে নকচাৰীত ৰেকৰ্ড কৰা ৫৩.৭ ডিবি(এ)। নিৰীক্ষণ কৰা শব্দৰ স্তৰ চি.পি.চি.বি.ৰ দ্বাৰা লগতে বিশ্ব বেঙ্কৰ ই.এইচ.এছ. মানদণ্ডৰ দ্বাৰা নিৰ্ধাৰিত বা অনুমোদিত আৱাসিক এলেকাৰ বাবে দিনৰ সময় আৰু নিশাৰ সময়ৰ বাবে ক্ৰমান্বয়ে ৫৫ ডি.বি.(এ.) আৰু ৪৫ ডি.বি.(এ.) সীমাৰ ভিতৰত।

পানীৰ মানদণ্ড: অঞ্চলটোত খোৱা পানীৰ পি.এইচ. অনুমোদিত সীমাৰ ভিতৰত (৬.৩৭ ৰ পৰা ৬.৭৮) আছে। মুঠ দ্ৰৱীভূত গোটা পদাৰ্থৰ স্তৰ অনুমোদিত সীমাৰ ভিতৰত পোৱা যায়, যি নকচাৰী আৰু নাজিৰাত ক্ৰমান্বয়ে ১১২ মিগ্ৰা/লিৰ পৰা ১৮০ মিগ্ৰা/লি লৈ হয়। ক্লৰাইড, ছালফেট, ফ্লুৰাইডৰ দৰে বিশ্লেষণ কৰা অন্যান্য উপাদানসমূহ মানদণ্ডৰ ভিতৰত পোৱা যায়। সামগ্ৰিকভাৱে, প্রকল্প ক্ষেত্ৰত ভূগৰ্ভস্থ পানী আৰু পৃষ্ঠৰ পানীৰ মানদণ্ড ভাল।

মাটি: জিলাবোৰ পলসুৱা মাটিৰ হয়। অঞ্চলবোৰত মাটিৰ প্ৰকাৰ হৈছে মুখ্যতঃ ক'লা মাটি। মাটি বেছিভাগ নমুনা লোৱা স্থানত বালিময় নৰম মাটি হিচাপে পোৱা যায় আৰু ইয়াত বালিৰ শতাংশ ৪০.১% ৰ পৰা ৪২.৪% লৈ হয়।

নাইট্ৰজেনৰ পৰিমাণ ২১.৪ মি.গ্ৰা./কিগ্ৰা.ৰ পৰা ২২.৪ মি.গ্ৰা./কি.গ্ৰা. লৈ আৰু
জৈৱিক কাৰ্বনৰ পৰিমাণ ৪.৪%।

ভূমি ব্যৱহাৰ: প্ৰকল্পৰ পথটো আৰম্ভণি বিন্দুৰ পৰা শেষ বিন্দুলৈ সমতল
এলেকাৰ মাজেৰে পাৰ হয়। প্ৰস্তাৱিত প্ৰকল্প পথ-এলেকাৰ ভূমি ব্যৱহাৰৰ আৰ্হি
হৈছে আৱাসিক, বাণিজ্যিক আৰু কৃষিভূমিৰ মিশ্ৰণ। প্ৰকল্প শাখাত ভূমি-ব্যৱহাৰৰ
আৰ্হিত কৃষি ক্ষেত্ৰৰ তুলনাত বসতিৰ মুখ্য অংশ আছে। প্ৰকল্পপথটো আমগুৰি,
নাজিৰাৰ দৰে চহৰৰ মাজেৰে পাৰ হৈ যায় যি এলেকাটোৰ সৈতে সম্পৰ্কিত
অৰ্থনৈতিক কাৰকবোৰ বৃদ্ধি কৰে। ব্যৱসায়িক প্ৰতিষ্ঠানত ভিতৰত আছে সৰু সৰু
দোকান, গেলামাল দোকান, পাচলিৰ দোকান, হোটেল, ধাৰা, চাহৰ দোকান, পেট্ৰ'ল
পাম্প, মটৰ-গাড়ী কৰ্মশালা আদি। প্ৰকল্প পথৰ কাষত কোনো ঔদ্যোগিক প্ৰতিষ্ঠান
নাই। ইয়াৰ উপৰিও, প্ৰকল্পপথৰ কাষত বিদ্যালয়, মহাবিদ্যালয়, চিকিৎসালয়, মূৰ্তি
আৰু ধৰ্মীয় প্ৰতিষ্ঠান আছে।

জল সম্পদ আৰু জলবিজ্ঞান: প্ৰকল্প পথৰ কাষেৰে কোনো নদী বৈ যোৱা নাই
অৱশ্যে কিছুমান ঋতুগত সোঁতে কেৱল বাৰিষা ঋতুত হে সংৰেখন অতিক্ৰম
কৰিছে।

জৈৱিক পৰিৱেশ: উপপ্ৰকল্প জিলাবোৰত সাধাৰণতে বনাঞ্চলৰ এক মধ্যমীয়াৰ পৰা
নিম্ন শতাংশ আছে। প্ৰস্তাৱিত উন্নয়নমূলক কামৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত হ'ব লগা গছৰ
সংখ্যা আৰু প্ৰকাৰ চিনাক্ত কৰিবলৈ সৰজমিন জৰীপ কৰা হৈছে। এইটো ধাৰণা
কৰা হৈছে যে উপপ্ৰকল্প পথৰ প্ৰস্তাৱিত গঠন প্ৰস্থৰ ভিতৰত বিদ্যমান ৮৩৮৯
টা গছ আছে। উপ-প্ৰকল্প পথ শাখাবোৰ কোনো সুৰক্ষিত এলেকা যেনে বন্যপ্ৰাণী

অভয়াৰণ্য, ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান, বা জৈৱ-সংৰক্ষিত স্থানৰ মাজেৰে পাৰ নহয়। প্ৰকল্প পথৰ পৰা নিকটতম সুৰক্ষিত এলেকা হৈছে হলোঙ্গাপাৰ গিবন (এক প্ৰকাৰৰ বান্দৰ) অভয়াৰণ্য আৰু পানীদিহিং পক্ষী অভয়াৰণ্য যি প্ৰকল্পপথৰ পৰা প্ৰায় ৮ কিমি আৰু ২০ কিমি দূৰত্বত আছে।। উপপ্ৰকল্পৰ বাস্তবোৰত প্ৰভাৱৰ ভিতৰত কোনো বিৰল বা বিপদাপন্ন প্ৰজাতি পোৱা নাযায়।

আৰ্থ-সামাজিক পৰিৱেশ: প্ৰকল্পৰ পথটো মাছখোৱা, অভয়পুৰীয়া গাওঁ, হেমলাই চামতাল, গাভৰু টিনিয়ালি, কলিয়াপানী, ৰহাটল, পোদুমনি, দালানঘাট, আমগুৰি, লালিমচিগা, চামাগুৰী, বেলিমুখিয়া টিনিআলি, দিক্শু মোট গাওঁ, শংকৰ, নমাতি চাৰিআলি, অভয়পুৰ গাওঁ, মেজেঙ্গা, বৰতাল, নাজিৰাৰ বসতিৰ মাজেৰে পাৰ হৈ যায়। কৃষি হৈছে মানুহৰ মূল আধাৰ। প্ৰকল্পৰ বাস্তবোৰৰ কাষত এটা পুৰাতাত্বিক আৰু ঐতিহাসিক স্মাৰক অৱস্থিত। প্ৰকল্পপথৰ ওচৰত ৪৩ খন বিদ্যালয়, ১ খন চিকিৎসালয়, ২ খন মহাবিদ্যালয় আৰু ৩৯ টা ধৰ্মীয় প্ৰতিষ্ঠান আছে, অৱশ্যে, প্ৰকল্পটোৰ অধীনত প্ৰস্তাৱিত উন্নয়নমূলক কাৰ্যকলাপৰ বাবে এই প্ৰতিষ্ঠানবোৰ প্ৰভাৱিত নহ'ব।

(ঙ) মুখ্য পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ

- এইটো ধাৰণা কৰা হৈছে যে উপ-প্ৰকল্প পথৰ প্ৰস্তাৱিত গঠন প্ৰস্থৰ ভিতৰত থকা ৮৩৮৯ টা গছ কাটিব লাগিব।
- প্ৰকল্পটো পুঠিনদি, জাঞ্জি, দিখৌ নদীৰ কাষেৰে গৈছে যি নিৰ্মাণৰ সময়ছোৱাত কিছু পৰিমাণে প্ৰদূষিত হ'ব পাৰে।

- প্রকল্পৰ পথটো বসতি অঞ্চলৰ মাজেৰে পাৰ হৈ যায় যাৰ ফলত নিৰ্মাণ কাৰ্যকলাপৰ ফলত স্থানীয় ৰাইজৰ সামান্য অসুবিধা হ'ব পাৰে।
- প্রকল্পপথৰ কাষত কেইবাটাও সংবেদনশীল ৰিচেপ্টৰ আছে যি নিৰ্মাণ কাৰ্যকলাপৰ বাবে বৰ্ধিত শব্দৰ বাবে সামান্য অসুবিধাৰ সন্মুখীন হ'ব পাৰে।
- প্রস্তাৱিত পথ বহলকৰণ কাৰ্যকলাপে ৫৬২ টা প্ৰতিষ্ঠানৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলাব।
- প্ৰভাৱিত প্ৰকল্পৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত মানুহৰ সংখ্যা হৈছে ২৩৫৫ জন যাৰ ভিতৰত ১২২৪ জন পুৰুষ আৰু ১১৩১ গৰাকী মহিলা।

(চ) ৰাজহুৱা পৰামৰ্শ আৰু তথ্য প্ৰকাশ

এ.আই.আই.বি.ৰ ই.এছ.পি. আৰু ই.এছ.এছ. আৰু ভাৰত চৰকাৰৰ পৰিৱেশ প্ৰভাৱ মূল্যায়ন অধিসূচনা (২০০৬) অনুসৰি পৰিৱেশগত প্ৰভাৱ মূল্যায়ন অধ্যয়নৰ অংশ হিচাপে ৰাজহুৱা পৰামৰ্শ অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। ২৬/০৯/২০২১ তাৰিখে নাকাচাৰী বজাৰত, পিডব্লিউডি কাৰ্যালয়, মৰিয়নি টিউটোৰিয়েলত ২৭/০৯/২০২১ তাৰিখে, হেমলেত ২৮/০৯/২০২১ তাৰিখে, পদুমনিত ৩০/০৯/২০২১ তাৰিখে আৰু আমগুৰি চহৰ ৩ নংত ০১/১০/২০২১ তাৰিখে ৰাজহুৱা পৰামৰ্শ অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। মুঠ ৭৩ জন অংশগ্ৰহণকাৰীয়ে (৬৩ জন পুৰুষ আৰু ১০ গৰাকী মহিলা) পৰামৰ্শ অধিৱেশনত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল।

সম্ভাৱ্যতা অধ্যয়নৰ সময়ত আৰু লগতে অধ্যায় ৭ত দিয়া বিতং নক্সা পৰ্যায়ৰ সময়ত প্ৰকল্প ক্ষেত্ৰত ৰাজহুৱা পৰামৰ্শ লোৱা হৈছে। পৰামৰ্শৰ সময়ত উত্থাপিত মুখ্য বিষয়বোৰ হৈছে:

- মথাউৰি সুৰক্ষাৰ কাম।
- পথ বহল কৰা কাৰ্যকলাপ
- উন্নত ৰাস্তাৰ পৰিস্থিতি।
- নিযুক্তিৰ সুযোগ।
- গছ কটা আৰু বৃক্ষৰোপণ কাৰ্যকলাপ।
- বাছ ষ্টপৰ ব্যৱস্থা।
- হাতীৰ ক্ষতি উপশম কৰাৰ ব্যৱস্থা।
- ষ্ট্ৰীট লাইটৰ ব্যৱস্থা।
- ৰাস্তাৰ কাষত ভূমি অধিগ্ৰহণ।

সাক্ষাৎকাৰ লোৱা বেছিভাগ মানুহে প্ৰকল্পটোক দৃঢ় ভাৱে সমৰ্থন কৰে। সমগ্ৰ প্ৰকল্প এলেকাত বাস কৰা লোকসকলে আশা কৰে যে বিভিন্ন প্ৰকল্পৰ উপাদানবোৰে পৰিবহন, নিযুক্তি, অৰ্থনৈতিক বিকাশ বৃদ্ধি কৰিব আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা নিজকে প্ৰত্যক্ষ বা পৰোক্ষ লাভালাভ প্ৰদান কৰিব। খচৰা ই.আই.এ. ৰাজহুৱাভাৱে প্ৰকাশ কৰা হ'ব আৰু ৰাইজক জনোৱা হ'ব।

(ছ) পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা

প্ৰকল্পপথ-নিৰ্দিষ্ট পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰা হৈছে য'ত প্ৰশমন, নিৰীক্ষণ ব্যৱস্থা, আৰু প্ৰশিক্ষণ অন্তৰ্ভুক্ত থাকে যাতে ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা কাৰ্যকৰীভাৱে সম্পাদন কৰা যায়। বিতং ই.এচ.এম.পি. এই প্ৰতিবেদনৰ অধ্যায় ৯ত দিয়া হৈছে। পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা আঁচনি ৰূপায়ণৰ বাবে তালিকা ৭৯ আৰু তালিকা ৮০ত ১৮,৯৭,৭২,৪১৬ টকাৰ

ই.এছ.এম.পি. বাজেট আকলন কৰা হৈছে। প্ৰকল্পটোত সামাজিক আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিক সমস্যাৰ বাবে এটা অভিযোগ নিষ্পত্তি প্ৰণালী থাকিব। প্ৰকল্প ৰূপায়ণ গোটৰ অধীনত নোডেল বিষয়াজন অভিযোগ প্ৰাপ্ত কৰা আৰু সেইবোৰ সমাধান কৰাৰ বাবে মুখ্য ব্যক্তি হ'ব।

গছ ৰোপন, মথাউৰিৰ ঢালৰ নিৰ্ধাৰন, ৰাস্তাৰ প্ৰস্ফেদ উল্লীতকৰণ, কাষৰ নলা নিৰ্মান, সুৰক্ষা সংকেত স্থাপন, ক্ষতি প্ৰতিৰোধ বেৰ আৰু ৰাস্তাৰ চিহ্ন বহুৱাৰ পিছত পথৰ নান্দনিকতা উন্নত কৰা হ'ব। ৰাস্তাৰ কাষত পুখুৰী আৰু কেইখনমান বিদ্যালয় আৰু চিকিৎসালয় থকাৰ বাবে নান্দনিকতা বৃদ্ধি আৰু উন্নত কৰা হ'ব।

পৰিৱেশ নিৰীক্ষণ কাৰ্যসূচী (ইএমওপি)

প্ৰকল্পটোৰ সকলো পৰ্যায়ৰ বাবে এক বিস্তৃত নিৰীক্ষণ পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰা হৈছে। ইয়াত অন্তৰ্ভুক্ত আছে চাবলগীয়া দিশ সমূহ, ব্যৱহাৰ কৰিব লগা পদ্ধতি, নমুনা লোৱা স্থান, জোখৰ সঘনতা, চিনাক্তকৰণৰ সীমা, ব্যয় আৰু ৰূপায়ণ আৰু তহাৰধানৰ দায়িত্ব। কৰ্তৃপক্ষ অভিযন্তা (এ.ই.)/নিৰ্মাণ তহাৰধান পৰামৰ্শদাতা (চি.এছ.চি.)ৰ তহাৰধানত ঠিকাদাৰে নিৰ্মাণ পৰ্যায়ৰ নিৰীক্ষণ কৰিব লাগিব।

নিৰীক্ষণে বায়ু, পানী, শব্দ আৰু মাটি খহনীয়া, নলাৰ বন্ধ হোৱা, আৰু ক্ষতিপূৰণমূলক গছ ৰোপনৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিব। গছ ৰোপনৰ বাবে, পুনৰ-বৃক্ষৰোপনৰ জীয়াই থকাৰ হাৰ ৰূপায়ণ পৰ্যায়ৰ এবছৰৰ বাবে নিৰীক্ষণ কৰা হ'ব।

প্ৰতিষ্ঠানগত ব্যৱস্থা আৰু ক্ষমতা নিৰ্মাণ

অসম চৰকাৰৰ লোক-নিৰ্মাণ, পথ বিভাগ (পি.ডব্লিউ.আৰ.ডি.) কাৰ্যকৰী সংস্থা হ'ব। মুখ্য অভিযন্তা (ই.এ.পি.) হ'ব ৰাজ্যিক পৰ্যায়ৰ প্ৰকল্প ব্যৱস্থাপনা গোটৰ প্ৰকল্প সঞ্চালক (পি.ডি.)। পিডি পি.এম.ইউ.ক সহকাৰী কাৰ্যবাহী অভিযন্তাই অসম মালা কাৰ্যসূচীৰ নোডেল বিষয়া হিচাপে সহায় কৰিব।

পি.এম.ইউ.য়ে প্ৰকল্পটোৰ সামগ্ৰিক কাৰ্যকৰীকৰণ আৰু কাৰিকৰী তহাৱধান, নিৰীক্ষণ আৰু বিত্তীয় নিয়ন্ত্ৰণ তদাৰক কৰিব। পি.এম.ইউ.ক এ.ই. আৰু/বা কাৰ্যসূচী সমন্বয় আৰু ব্যৱস্থাপনা পৰামৰ্শদাতাই (পি.চি.এম.চি.) সহায় কৰিব। ব্যৱস্থাপনা আৰু ক্ষমতা নিৰ্মাণৰ বিষয়ে অধ্যায় ৯, দফা ৯.৬ ত আলোচনা কৰা হৈছে।

পি.ডব্লিউ.আৰ.ডি. বিষয়াসকলক পাৰিপাৰ্শ্বিক সুৰক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা কাৰ্যকৰীভাৱে ৰূপায়ণ কৰিবলৈ সক্ষম কৰিবলৈ, পৰিৱেশ আৰু সামাজিক সজাগতা, নিৰ্মাণ পদ্ধতি, আইনী অনুপালনৰ প্ৰয়োজনীয়তা, ই.এছ.এম.পি. আৰু ই.এম.ও.পি.ৰ প্ৰয়োজনীয়তা, ভূমিকা আৰু দায়বদ্ধতা উন্নত কৰাৰ বাবে পি.ডব্লিউ.আৰ.ডি. পৰিৱেশ আৰু সামাজিক সুৰক্ষা বিশেষজ্ঞৰ বাবে এক প্ৰশিক্ষণ কাৰ্যসূচী পালন কৰা হ'ব।

(জ) উপসংহাৰ আৰু পৰামৰ্শ

ই.আই.এ.ৰ ফলাফলে দেখুৱাইছে যে সামগ্ৰিকভাৱে প্ৰকল্পটোৰ সীমিত আৰু হ্রস্বম্যাদী প্ৰতিকূল পাৰিপাৰ্শ্বিক প্ৰভাৱ আছে। কাৰ্যকৰী ই.এচ.এম.পি. ৰূপায়ণে চিনাক্ত কৰা প্ৰতিকূল প্ৰভাৱবোৰ আঁতৰ কৰা আৰু হ্রাস কৰাটো নিশ্চিত কৰিব।

পি.ডব্লিউ.আৰ.ডি.য়ে নিশ্চিত কৰিব যে ই.এছ.এম.পি. আৰু ই.এম.অ.পি.ক পৰিমাণৰ বিলত (বি.ও.কিউ.) অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হ'ব আৰু ইয়াক নিবিদা দস্তাবেজ আৰু কামৰ চুক্তিৰ এটা অংশ হিচাপে গঠন কৰা হ'ব। যদি প্ৰকল্পৰ নক্সাত কোনো পৰিৱৰ্তন হয় তেন্তে ই.এচ.এম.পি. আৰু ই.এম.অ.পি. সেই অনুসৰি সংশোধন কৰা হ'ব। পি.ডব্লিউ.আৰ.ডি. বিষয়াসকলক ক্ষমতা নিৰ্মাণ আৰু ব্যৱহাৰিক প্ৰকাশৰ প্ৰয়োজন হ'ব। সংশ্লিষ্ট ই.এ. আৰু আই.এ. বিষয়াসকলৰ সামৰ্থ্য বৃদ্ধি কৰাৰ বাবে পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনাৰ অধীনত প্ৰস্তাৱিত অনুসৰি পৰ্যাপ্ত প্ৰশিক্ষণ প্ৰদান কৰা হ'ব।